

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu**

Poznań, dnia 31 grudnia 2009 r.

LPO-410-40-04/2009

P/09/069

Pan Dyrektor **Marian Pokładecki**

Szkoła Podstawowa nr 12 im. prof. Adama Wodziczki

w G n i e ź n i e

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu przeprowadziła w Szkole Podstawowej nr 12 im. prof. Adama Wodziczki (dalej: „Szkoła”) kontrolę realizacji zadań z zakresu wychowania fizycznego i sportu w latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009. W związku z tą kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole kontroli podpisanym w dniu 11 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli – na podstawie art. 60 ustawy o NIK – przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze **wystąpienie pokontrolne**.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez Szkołę zadań z zakresu wychowania fizycznego i sportu.

1. W okresie objętym kontrolą zajęcia ruchowe oraz wychowania fizycznego były prowadzone w wymiarze zgodnym z przepisami *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 15, poz. 142 ze zm.). Zajęcia te dla wszystkich grup ćwiczących odbywały się w salach gimnastycznych, co NIK ocenia pozytywnie.

W oddziałach sportowych natomiast tygodniowy wymiar zajęć sportowych wynosił 6 godzin, w tym 4 godziny obowiązkowych zajęć wychowania fizycznego, przewidziane w ramowym planie nauczania. NIK ocenia negatywnie ustalenie takiego wymiaru zajęć sportowych w klasach sportowych, bowiem naruszało to przepisy § 7 ust. 1 pkt 1 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 lipca 2002 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania m. in. klas sportowych* (Dz. U. Nr 126, poz. 1078). Z powoła-

nego przepisu wynika bowiem, że obowiązkowy tygodniowy wymiar godzin zajęć sportowych wynosi w klasach sportowych co najmniej 10 godzin.

2. Posiadanie dobrej bazy sportowej i przekonanie, iż prowadzenie czwartej godziny wychowania fizycznego w formie lekcji jest najbardziej efektywną formą prowadzenia tych zajęć, było powodem podjęcia przez Pana Dyrektora decyzji o niezróżnicowaniu czwartej obowiązkowej godziny lekcyjnej wychowania fizycznego i włączeniu jej do tygodniowych planów zajęć. NIK ocenia pozytywnie tą decyzję, biorąc pod uwagę średnią frekwencję uczniów na lekcjach wychowania fizycznego, która w latach szkolnych 2007/2008 i 2008/2009 wynosiła odpowiednio 91,6% i 92,4% (i była zbliżona do średniej frekwencji ogółem uczniów na lekcjach w *Szkole*, która wynosiła odpowiednio 91,9% i 93,1%), a nadto uwzględniając fakt, że 83,5% ankietowanych uczniów klasy VI stwierdziło, iż zajęcia wychowania fizycznego są ciekawe i pomagają w osiągnięciu wyższej sprawności fizycznej.

3. NIK ocenia pozytywnie organizację przez *Szkołę* zajęć z gimnastyki korekcyjnej. W okresie objętym kontrolą wszyscy uczniowie zakwalifikowani do tych zajęć mogli w nich uczestniczyć. Dla dzieci z niepełnosprawnością ruchową, skierowanych na podstawie stosownego orzeczenia do klas integracyjnych, zorganizowano zamiast zajęć wychowania fizycznego, zajęcia usprawniające w wymiarze 21 godzin tygodniowo, na które to zajęcia środki przydzielił *Szkole* organ prowadzący.

4. *Szkoła* zapewnia szeroką i zróżnicowaną ofertę pozalekcyjnych zajęć sportowych i rekreacyjnych, z której w roku szkolnym 2007/2008 skorzystało prawie 35% uczniów, a w roku 2008/2009 prawie 27% uczniów. Prowadzone były m. in. zajęcia z nauki i doskonalenia pływania, piłki nożnej (dla chłopców), nauki tańca, a także w zakresie koła turystyczno-krajoznawczego. NIK pozytywnie ocenia aktywność *Szkoły* w zakresie tworzenia uczniom warunków do uczestnictwa we współzawodnictwie sportowym poprzez organizowanie licznych zawodów, konkursów i turniejów oraz poprzez udział w zawodach i konkursach współorganizowanych z innymi podmiotami. Uczniowie *Szkoły* uczestniczący w tych zawodach i konkursach odnieśli w nich wiele sukcesów.

5. Spośród sprzętu sportowego będącego na wyposażeniu *Szkoły*, odpowiednie atesty lub certyfikaty miał sprzęt sportowy o dużych gabarytach (n. p. bramki, skrzynia gimnastyczna kozioł, wyposażenia sali gimnastycznej) oraz piłki lekarskie i bloki startowe. Pozostały sprzęt

sportowy (będący w użytkowaniu) nie miał atestów lub certyfikatów. Jednak – jak wyjaśnił Pan Dyrektor – został on zakupiony przed wejściem w życie *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 ze zm.).

Wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego zostali przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy, co NIK ocenia pozytywnie. Prawie 87% ankietowanych uczniów przyznało, że zapoznano ich z postanowieniami szkolnych regulaminów korzystania z obiektów i urządzeń sportowych, a 84% zadeklarowało, że przepisy te stosują na zajęciach z wychowania fizycznego.

6. Zgodnie z § 4 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół* (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17), począwszy od roku szkolnego 2009/2010, w klasach I stosowana jest podstawa programowa kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych, określona w załączniku nr 2 do tego rozporządzenia.

7. Wymagania dotyczące oceniania uczniów przez nauczycieli wychowania fizycznego zawarte były w wewnątrzszkolnym systemie oceniania („WSO”). Integralną jego częścią był przedmiotowy system oceniania („PSO”). Był on jednak niezgodny z przepisami *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych* (Dz. U. Nr 83, poz. 562 ze zm.). Brakowało bowiem zapisów odnoszących się do wymagań edukacyjnych i sposobów sprawdzania osiągnięć.

W zakresie oceniania postępów uczniów z wychowania fizycznego, PSO nie odnosił się w sposób odrębny do uczniów oddziałów sportowych. Nie wskazano nazwy realizowanego programu nauczania, do którego odnosi się PSO. Zgodnie z dyspozycją § 2 ust. 2 przywołanego rozporządzenia, wymagania edukacyjne wynikają m. in. z podstawy programowej i realizowanych w szkole programów nauczania uwzględniających tę podstawę. W PSO w szczegółowych kryteriach oceniania uczniów z wychowania fizycznego podana była skala ocen od 1 do 6, w której dla oceny „2”, przyporządkowano odpowiednik słowny ocena mierna, który to termin nie jest używany przy ocenianiu.

W PSO nie zawarto wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych (semestralnych) ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, o których mowa w § 3 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia. Nie

wskazano także, waga którego z warunków oceniania (i dlaczego) jest najwyższa oraz jak wpływa na końcową ocenę. Nie określono w *PSO*, wbrew przepisowi § 7 rozporządzenia, w jaki sposób będzie oceniany wysiłek wkładany przez ucznia w wywiązywanie się z obowiązków wynikających ze specyfiki zajęć z wychowania fizycznego. Nie określono też sposobów sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów z wychowania fizycznego (m. in. metod, technik i narzędzi), wbrew przepisowi § 4 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia.

8. W badanym okresie nauczyciele wychowania fizycznego oraz nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej spełniali wymagania określone w § 2 *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 10 września 2002 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli* (Dz. U. z 2002 r. Nr 155, poz. 1288 ze zm.).

9. NIK pozytywnie ocenia korzystanie przez nauczycieli wychowania fizycznego z różnych form doskonalenia zawodowego. NIK zwraca natomiast uwagę na fakt niekorzystania ze specjalistycznych form doskonalenia przez nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej, bowiem tylko jeden nauczyciel w ostatnich dwóch latach korzystał z takiej formy doskonalenia zawodowego. Należy jednak podkreślić, iż nauczyciele zajęć ruchowych i wychowania fizycznego prawidłowo prowadzili zajęcia, co potwierdziły obserwacje dokonane w trakcie kontroli NIK przy udziale powołanego specjalisty.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) ustalenie obowiązkowego tygodniowego wymiaru godzin zajęć sportowych w klasach sportowych zgodnie z wymogami *rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 30 lipca 2002 r.*,
- 2) dostosowanie *PSO* z wychowania fizycznego do wymogów określonych przepisami,
- 3) zmobilizowanie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej do udziału w stosownych formach doskonalenia zawodowego.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 *ustawy o NIK*, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora – w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego – informacji o sposobach wykorzystania uwag i wy-

konania wniosków lub o działaniach podjętych w celu ich realizacji albo o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 *ustawy o NIK*, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie dyrektorowi delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 *ustawy o NIK*, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.